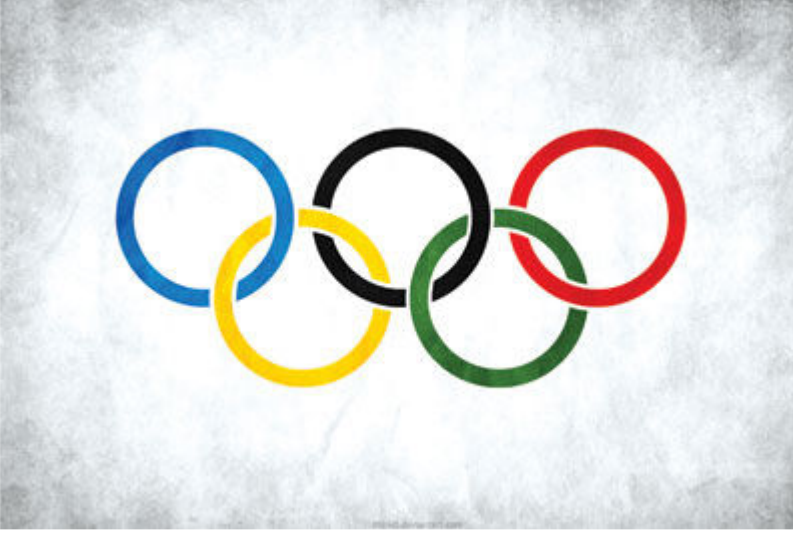

Olmak ya da olmamak

ŞEBNEM TURHAN

Radikal Hayat / 15/07/2012

Olimpiyatlar mı yoksa Euro 2020 mi? Yılların rüyası olimpiyatlar için 20 milyar dolar yatırım gerekiyor ama dünya İstanbul'a kilitleniyor. Futbol ise ucuz ama erişiminiz Avrupa ile sınırlı kalıyor Dünya hâlâ krizden çıkma çabasında. Türkiye ise büyüyen ekonomisi ve istikrarıyla dikkat çekiyor. Ülkeler bütçelerini daha fazla açmamak ve tasarruf tedbirlerini arttırmamak için büyük organizasyonları düzenlemekten kaçınıyor. Ancak Türkiye iki büyük organizasyon için en güçlü adaylardan. Euro 2020 Avrupa Şampiyonası ve kendimi bildim bileli adaylığımız olan 2020 Olimpiyatları. İşte sorun tam da burada başlıyor, UEFA Başkanı Michel Platini ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Jacques Rogge Türkiye'nin karar vermesini istiyor. Peki hangisi? Türkiye hangi organizasyonla parlamalı?

Olimpiyatlar dünyanın en büyük organizasyonu. 200'e yakın ülkeden sporcu ve izleyici ağırlanıyor. Türkiye 2020 için Tokyo ve Madrid ile çekişiyor. Karar Eylül 2013'te açıklanacak. Tokyo tsunaminin etkilerinden kurtulma çabasında, Madrid ise girdiği büyük ekonomik krizle boğuşuyor. Tek şehirdeki bu dünyanın en güzel şehirlerinden İstanbul da planlanan olimpiyatlar için tek hazır yatırım yıllardır atıl kalan stadyum. Bunun yanı sıra bir olimpiyat köyü, altyapı yatırımları, yollar ve tesisler planlamak ve hayata geçirmek gerekiyor. Son üç olimpiyatı düzenleyen komşumuz Yunanistan 15 milyar dolar, Çin rekor kırarak 40 milyar dolar, iki hafta sonra başlayacak Londra 2012 için İngiltere 18.2 milyar dolar harcadı. Tahminler Türkiye'nin masrafının 20 milyar dolar civarında olması yönünde.

Olimpiyat, düzenleyen ülkeye ya şans ya uğursuzluk getiriyor. 1976 Olimpiyatları'nın düzenlendiği Kanada Montreal borç içinde kaldı, ancak 1984'teki ABD Los Angeles 223 milyon dolarlık net kar ile organizasyondan alınının akıyla çıkmayı başardı. Ardından Güney Kore Seul Asya kaplanı oldu ve dünyanın beşinci büyük ekonomisi olma yolunda ilerledi. 1992 İspanya Barcelona finans merkezi olma hayalini olimpiyat sonrası gerçekleştirdi. Aynı şekilde 1996 ABD Atlanta da kâr ederken Avustralya Sydney 2000 yılında 2.1 milyar dolar kaybetti oyunlar nedeniyle ve turizm gelirleri artmak yerine düştü. Yunanistan'ın krizinin ilk sinyalleri de 2004 Atina Olimpiyatları'yla alındı. 2.8 milyar dolarlık Yunanistan bütçesine zararı oldu olimpiyatların. Ancak Çin

Pekin 2008 Olimpiyatları ile ülkesini büyütmeyi başardı.

Olimpiyatlarda en büyük gelir yayından geliyor. 17 gün boyunca 2 milyon kişi tribünlerde, 20 milyardan fazla insanın da gözü ekranda İstanbul'da olacak. 11 binden fazla sporcunun oyunlara katılması da cabası.

Avrupa şampiyonası ise Türkiye için biraz daha kolay. Zaten bir futbol ülkesiyiz. Euro 2020 için rakipler ise İrlanda, İskoçya ve Galler ile Gürcistan. Karar Mayıs 2013'te açıklanacak. Yine en güçlü aday Türkiye. İrlanda hâlâ krizin izlerini silmeye çalıştığı için üçlü bir yapıyla katılıyor. Gürcistan'ın ise Avrupa'dan saat farkı nedeniyle tercih edilmesi zor görünüyor. Türkiye'nin bu organizasyon için çok fazla yatırım yapmasına da ihtiyacı yok. İstanbul'da üç büyük stat şimdiden hazır. Turnuva 6-7 şehirde birden düzenleniyor ki Kayseri ve İzmir zaten büyük statlarıyla maçlara ev sahipliği yapabilecek durumda. Tahminler 2.5 milyar dolarlık yatırımla bu işin altından kalkılabileceği yönünde. Turnuvayı 22 gün boyunca 1.5 milyon kişinin tribünden izlemesi, 4 milyardan fazla kişinin ise ekranları başında olması bekleniyor.

Futbolu düzenlemek kolay, olimpiyat zor. Ancak bir rüyanın peşinden gitmek mi yoksa hazırla yetinmek mi Türkiye'yi büyütecek? Bir an önce buna karar verilmek zorunda.

Spor Yazarı Attila Gökçe: Bu ülkenin olimpiyata ihtiyacı var

Türkiye futbolda kirlenmiş ve futbolun zenginliğini eline yüzüne bulaştırmış bir ülkedir. O nedenle bence bizim futbolumuzla Avrupa'da görücüye çıkmamız pek sağlıklı değil. Ama ülke medyasında maalesef futboldan kendi hayatını şekillendirenler futbola ilgili gelişmelerde, kirlenmelerden kendini besleyenler için kolayına gidip hemen futbol diyorlar. Olimpiyat zor ve zahmetli bir iştir. Futbolu sekiz şehirde düzenleyebilirsiniz ve final için güzel bir stadınız zaten var. Olimpiyat 24 finalist futbol ülkesiyle değil 200 ülkeyle düzenleniyor. Euro 2020 kolay ve basit, kültürümüz müsait. Olimpiyata gelince öyle değil, olimpiyat Birleşmiş Milletler'den daha fazla sayıda ülkeyle muhatap ediyor, ikincisi olimpiyat bir maço etkinlik değil. Londra'da kadınlarımız her alanda madalya almaya başlayacaklar ve kadına hak ettiği, layık olduğu yeri zaten içinden gelse de gelmese de veren bir organizasyon. 23 branş var, 2020'de 25-26'ya çıkabilir ki Jamaika'dan Tibet'e, Avustralya'dan Eskimolara kadar Afrikalılardan İzlandalılara kadar kadın erkek 10 bine yakın sporcu ülkemizde ağırLANacak. Dünyanın gerçekten merkezi olabilecek İstanbul yarışmalar için de uygun bir iklime sahip. Binlerce sporcuyu ve seyircileri ağırlayacaksınız ve dünya ile evrensel anlamda çok üst düzey iletişime geçeceksiniz. Kendinizi anlayacak, anlamadıklarınızı anlayacaksınız sadece statlar yapmak filan değil iş. Diyarbakır'da evinde iğne oyası yapan kadının emeğine de ihtiyaç var, Trabzonlu balıkçıya da. 20 milyar değil 40 milyar dolar deseler bu ülkenin olimpiyat düzenlemeye ihtiyacı var.